

Дзвоник

№ 178

Журнал для українських дітей Румунії

Місячник Союзу Українців Румунії. 15 рік видання, лютий, 2022 рік

Дзвоник (Clopotel)

№ 178, 2022 р.

Журнал для українських дітей Румунії.
Заснований у 2007 році.

ISSN 2501-2630
ISSN-L 2501-2630

Над *Дзвоником* працювали:
Головний редактор: Людмила Дорош
Редактор: Ольга Сенишин
Редколегія: Іван Ковач, Михайло Михайлюк,
Михайло Трайста, Марія Чубіка

Адреса редакції:
м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15, с.1
тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;
телефони/факси: 021-222-07-37

Друкарня:
«RCR Print»,
Бухарест, Румунія
Adresa redakției:
str. Radu Popescu 15, sect. 1
București, România.

УВАГА

всім читачам, дописувачам
та кореспондентам
журналу «Дзвоник»!

Наша електронна пошта змінилася.
Пишіть нам за новою електронною
адресою: clopotel@uur.ro

Дзвоник пропонує:

- * казки й оповідання
- * вірші, загадки
- * дитячу енциклопедію
- * сторінку народознавства
- * пісеньки
- * сторінки-розмальовки
- * вироби своїми руками

Дзвоник завжди радо прислухається
до ваших пропозицій і друкуватиме
надіслані вами спроби!

Увага! За достовірність надрукованих
матеріалів відповідають їх автори!

Платон ВОРОНЬКО

Дід Мороз і Весна

Дуже хвастив Дід Мороз:
– Я страшніший бур і гроз.
Вже кого полоскочу –
Не до сміху,
До плачу.
Я нікого не боюсь,
Всім дошкулити берусь. –
Тут з'явилася Весна,
Уклонилося вона
І сказала:
– А мені?.. –
Дід сховався в гущині
І кричить з кущів:
– Ні, Весно!
Це нечесно!
Це нечесно!
Ти мені, красуне мила,
Сиву бороду спалила! –
А Весна стоїть сміється:
– Хай Мороз не задається.

Віночок

Сніжний віночок спітає зима,
Такий, що не можна й наміряти.
Йду я тихенько, немов крадькома, –
Жалко віночок розвіяти.

Хай хоч погляну в люстерко: який?..
Тільки ввійшла я до хати,
Став той віночок вологий, липкий,
З хустки почав опадати.

Глянула в люстро – віночка нема.
В хаті стою і сумую.
А у віконце сміється зима:
«Вийди, новий подарую!»

Наталка ПОКЛАД

Пташина

Невеличка я пташина, і є дні,
Коли дуже непереливки мені:

Холод лютий, і ні крихти на обід –
Не допоможуть ані небо, ні сусід.

...Перетерпіти, діждатися тепла –
І ніколи не тримати в серці зла.

Он комашка, он травинка й зеренце, –
Тож я світові подякую за це.

І літаю, і співаю, і расту –
Головне – це не попастися коту!

Галина МАЛИК

Веселий сніг

Вийшов з татом я гуляти,
Вів мене за руку тато.
Враз такий веселий сніг
Нам дорогу перебіг!

Він за комір залітав,
Щоки наші лоскотав,
Хихотів під ліхтарями,
Реготався під ногами.
Ладен був усе робити –
Тільки б нас розвеселити!

Ми й не відмагалися –
Разом з ним сміялися.

Дмитро БІЛОУС

Рідне слово

Ти постаєш в ясній обнові,
Як пісня, линеш, рідне слово.
Ти наше диво калинове,
Кохана материнська мово!

Несеш барвінь гарячу, яру
В небесну синь пташиним граєм
І, спивши там від сонця жару,
Зеленим дихаєш розмаєм.

Плекаймо в серці кожне гроно,
Прозоре диво калинове.
Хай квітне, пломенить червоно
В сім'ї великій, вольній, новій.

Марія ПОЗНАНСЬКА

Всьому свій час

(Уривок з поеми)

Сипнула зима наостанку
Сніжинки свої крижані...
Раніше приходять світанки,
Зробилися довшими дні.
А сонечко дужче пригріло, –
Сніжинки розтанули вмить.
...Надворі уже потепліло.
І зимонька стала тужить:
Прийшла їй пора нас лишати –
Іде вона в інші краї...
Тож будемо весну стрічати, –
Чекати у гості її!

Степан К. Д. ТРАЙСТА

Бог темряви Одо та хоробрий лицар Тімо

Продовження з попереднього числа

Біля Вогняного Океану було маленьке містечко, в якому Тімо продав свій меч.

Навіщо йому було тягати із собою два мечі?..

Правда, продавець старовинних речей, який торгував і мечами, запропонував йому подвійну ціну за меч, який дав йому пірат. Але Тімо нізащо у світі не віддав би ні того меча, ані скриньку, яку подарував йому старець.

– Навіщо тобі цей меч? Бач, він важчий за твій і не такий блискучий, – спробував переконати його купець.

– А тобі навіщо такий незграбний меч – важкий і неблискучий, і навіть подвійну ціну пропонуєш? – запитав його Тімо.

– Бачу, в тебе гострий розум, юначе! Ну, якщо ти не продаси мені меча, то, мабуть, продаси оцю скриньку.

– Скринька теж не для продажу! – відтяв йому різко Тімо.

– Я тобі таку ціну запропуную, що ти не зможеш відмовити!

– Немає такої ціни, за яку я продав би оцю скриньку...

– Двісті золотих монет!

– Ні, скринька не для продажу!

– П'ятсот золотих монет!

– Годі тратити даремно час, я скриньку не продаю ні за п'ятсот тисяч золотих монет!

– Ну, ну... в мене такої суми немає. А ти

сподобався мені, юначе! Як тебе звати?

– Тімо.

– Так це ти саме той хоробрий лицар Тімо, про якого кажуть, що переміг бога темряви Одо?!

– Не такий я вже й хоробрий, і бога темряви я не переміг, а, як сам бачиш, опинився у вашому підземному царстві.

– Я бачу, ти намагаєшся вибратися звідси.

– Намагатися намагаюсь, але не знати, чи вдасться мені...

– Тобі треба негайно добратися до Димля-

чих Гір...

– До Димлячих Гір? Навіщо? – здивувався Тімо.

– Там живе Удо – брат Одо. Він допоможе тобі!

– І чому б Удо, брат бога темряви, взявся мені допомагати?

– Йому дуже приємно робити неприємні речі своєму братові Одо!

– І далеко ці гори?

– Дванадцять днів жвавого ходу.

– А в якому напрямку знаходяться ці гори?

– Ось в тому, але...

– Що таке?

– Тобі треба пройти крізь Зелену Долину, в якій живуть гамазанки.

– Хто такі оті гамазанки?

– Ге-ге, це жінки-воїни! І не знаю, чи тобі вдасться пройти крізь Зелену Долину...

– Ну, тоді дай мені харчів та води на дванадцять днів, а там вже побачимо, що і як...

– Гарзд, юначе Тімо! Хай щастить тобі!

(Далі буде)

Марія ХАТКІНА

Буквар

для дошкільнят і дбайливих батьків

К к

Кіт

Кіт забився у куток,
Ковбаси вхопив шматок.
Їж, мій котику, ковбаску –
Промуркотиш на ніч казку!

КА

КАзка
КАвун
КАмбала

КІ

КІно
КІмната
КІльце

КИ

КИлим
КИшеня
КИцька

КО

КОрова
КОза
КОник

Прочитай скоромовку:

Куму кума налила молока.

Д д

Дім

Дім собачий – конура,
У лисиці дім – нора,
А у дятла дім – дупло.
Є у кожного житло.

ДУ – як дудочка співає,
ДА – із даху не злізає,
ДІ – дітлахи біжать до мами,
ДО – важлива нота в гамі,
ДИ – дитина-немовля, що ні з ким не роз-
мовля.

Прочитай скоромовки:

*На домі – димар, а де дим?
Дудів Данило на дуді.*

Р р

Рись

Лісом тихо ходить рись.
Будь уважним! Стережись!
Йде мисливиця руда,
З нею зустріч – всім біда!

РІ – тече у полі річка,
РУ – це тепла рукавичка,
РО – росу ромашка п'є,
РИ – риба в озері живе,
РА – спіймати важко рака,
Рак – страшений задирака!

Прочитай скоромовки:

**У бобра борода. Два діда на городі.
Сорока до ворони принесла макарони.
Прокопова корова, Романова борона.**

Румунські класики – дітям

Петре ІСПРЕСКУ

Фея Їр

Жив–був колись дуже хоробрий цар. А ще він був настільки мудрим та справедливим, що всі навколишні царі просили в нього поради. Коли між ними виникала якась сварка, вони спочатку йшли до цього царя на суд. Як він вирішував, так вони й робили, бо був він суддею справедливим та миролюбним. Коли вже старість була не за горами, подарував йому Господь сина. Неможливо передати словами радість царя, коли він побачив, що в нього народився спадкоємець. Усі сусідні царі надіслали йому дарунки. Вони не менше нього раділи, що в їхнього сусіда, який допомагав їм своїми корисними порадами та повчаннями, з'явився син.

Коли той підріс, цар віддав його до науки. Хлопець був настільки старанним, що вчителі дивувалися, як швидко він учився. Те, що інші діти вивчали за рік, він вивчав усього за тиждень. Дійшло до того, що вчителі вже не мали чому його навчати. Тож його батько розіслав царського листа відомим філософам, щоб ті прийшли й просвітили його сина своїми вченнями.

При дворі того царя був відомий на той час мисливець. Тож

поки з'їдуться відомі філософи, цар віддав свого сина до цього мисливця, щоб той навчив його своєму ремеслу.

Як поз'їжджалися філософи, то він навчився і від них **без ліку**. Його батько був на сьомому небі від щастя, коли бачив, що його син буде найбільш ученим серед усіх інших царських синів. Він тішився ним і все не міг натішитися.

А той підростав і ставав усе розумнішим і вродливішим. У всьому його царстві та в царствах його сусідів–царів тільки й мови було про мудрість і вроду цього царського сина.

Ще тільки–но пробилися в нього вуса, а вже почалися сипатися листи від різних царів з пропозиціями видати своїх дочок за царевича.

Але він не хотів одружуватися таким молодим.

Одного дня, йдучи на полювання, він побачив горлицю, яка все підстрибувала поперед нього. Йому було шкода в неї стріляти. Він шукав великої здобичі, бо не боявся небезпеки, адже був умілим і хоробрим мисливцем. Бачачи, що та все стрибає й стрибає поперед нього, він врешті–решт натягнув лук і

пустив стрілу. Яким же було його здивування, коли побачив, що він, такий добрий мисливець, не застрелив її, а лише трохи поранив у крило. А поранена птаха подалася та й зникла з його очей. Як зeszла горлиця, то він відчув, не відомо як і чому, як його серце закалатало.

Повернувшись додому, він ставав усе сумнішим. Цар побачив, що з сином щось негаразд, та й запитав у нього, що сталося. Але той відповів, що все добре.

А та горлиця була Фея Гір, яка закохалася в його вроду. Вона не хотіла показуватися йому **в людській подобі** і тому перетворилася на горлицю і все стрибала поперед нього. Вона не знала, як їй зробити, як їй вчинити, щоб ближче познайомитися з царським сином.

Через кілька днів після повернення царського сина з полювання одна бідна жінка прийшла до царського двору найнятися служницею, а оскільки саме потрібна була пташниця, то її і взяли.

Чутки про чистоту й добрий догляд за курми та всіма іншими птахами в царських курниках **швидко рознеслися**. Цариця була така задоволена, що кожного дня вихваляла перед царем відвагу цієї молоді, але бідної жінки. Вона почала думати про те, як її винагородити. Царський син, почувши стільки гарних слів про пташницю, теж захотів її побачити. Одного разу, коли цариця пішла подивитися на курей і оглянути курники, з нею пішов і він.

Побачивши царського сина, пташниця звела на нього такий лагідний і сповнений любові й смирення погляд, що царський син аж зніяковів, але не подав виду. Він відчув, як горять його щоки, як його обдало холодним потом, а серце калатає, ніби ось-ось вискочить із грудей. Він не міг зрозуміти, що це з ним коїться. Опустивши очі й не вимовивши ні слова, він повернувся додому.

Увесь царський двір почав вихваляти цю пташницю за її працьовитість і охайність. До всіх слуг вона ставилася з ввічливістю, і ніхто не наслідювався над нею жартувати, бо вона не давала їм для цього приводу.

Одого разу син сусідського царя одружувався і запросив на своє весілля і цього царя з усім його двором. Цар з великою радістю поїхав на те весілля і взяв із собою й царицю та свого сина.

У день вінчання царського сина, на весілля до якого поїхав і цар із царевичем, пташниця також попросила у наглядча відпустити її на прогулянку. Наглядч, сміючись, відповів: «Потрібна тобі прогулянка, як корові сідло». Але дозволив піти. Вона проковтнула кепкування і, нічого не сказавши, пішла.

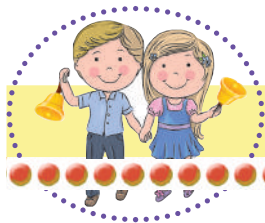
Цар був у край веселим, бо бачив, що з-поміж стількох царських та боярських синів його син вирізнявся кмітливістю, красою та мудрістю. Усі царські дочки хотіли б танцювати біля нього в хорі*. Коли це раптом на весілля прийшла дівчина, одягнена так розкішно, як жодна з царських дочок.

Її майстерно заплетені коси спускалися по спині й торкалися стегон, а сама вона була такої гарної статі, що погляди всіх були приковані до неї. Як тільки вона прийшла, так відразу й стала біля царського сина і тільки біля нього й танцювала до самого вечора.

Вони говорили, сміялися, розповідали і те, і се, але нишком, бо соромно було царському сину сміятися й говорити при батькові. А всі інші царські сини штовхали один одного ліктями, бо вони помітили, що незнайомка танцювала тільки поряд із ним.

**хора – румунський народний танець з повільним ритмом, у якому учасники беруться за руки, утворюючи замкнуте коло.*

Переклад з рум. Міхаєли Гербіл, Людмили Дорош

Михайло Гафія ТРАЙСТА

Неймовірні пригоди Панаса Гусопаса

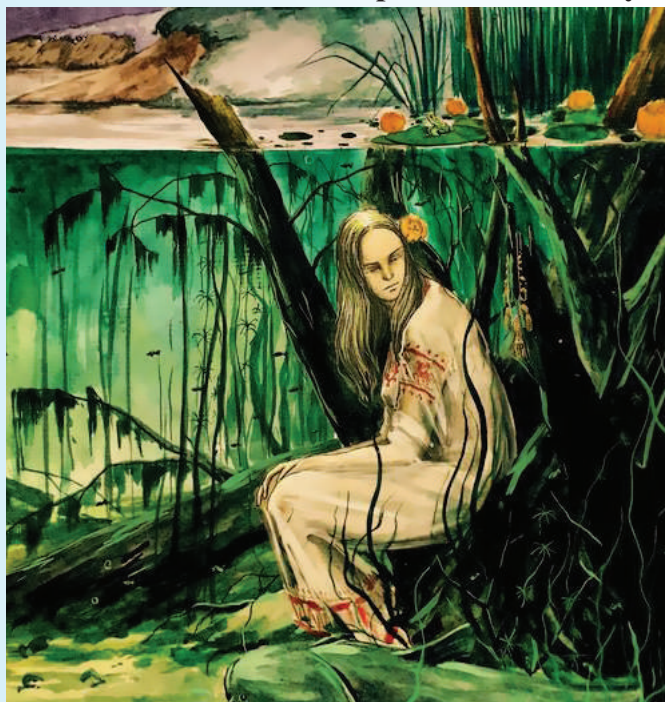
частина III

23. Як Панас Гусопас проходив крізь ліс, в якому жили Мамунки

Почувши, що Мамункам треба розказувати казки, Панас Гусопас подумав, що лісовим дівулям дуже подобається, коли їм розказують казки, бо насправді вівчар не сказав, що вони не терплять цього.

І ось іде Панас, а вдумці казки розказує: про Котигорошка, про Іванка, коровчиного сина, про Івасика–Телесика, про Лисичку–сестричку і Вовка–панібрата і так далі, бо Панас Гусопас знав дуже багато казок, але не встиг згадати всі, бо враз перед ним появилася дівчина. Та така гарна, що Панас тільки рота роззявив:

«Господи, яка ж вона вродлива!» – поду-

мав Панас, але враз йому блимнуло в го-

лові: «Та це ж Мамунка!», і давай розказувати:

– Був собі один чоловік, мав шестеро синів та одну дочку. Пішли вони в поле орати і наказали, щоб сестра винесла їм обід. Вона каже...

– Мовчи! – крикнула лютим–прелютим голосом Мамунка.

– Та це ж казка про Котигорошка. Ну, якщо тобі не подобається, то скажу іншу, – посміхнувся хитро Панас і почав: – Був собі один хлопець, якого звали Іванко коровчин син, а звали його так том, що...

– Тихо! – крикнула лютим голосом дівуля.

– Ну, якщо тобі й ця казка не подобається, то я тобі про Івасика–Телесика розкажу.

Не встигла дівиця й рота відкрити, як Панас почав:

– Жили собі дід та баба. Вже й старі стали, а дітей нема. Журяться дід та баба: «Хто нашої й смерті догляне, що в нас дітей нема?» От баба й просить діда: «Поїдь, діду, в ліс, вирубай мені деревинку, та зробимо колисочку, то я положу деревинку в колисочку та й буду колихати, от буде мені хоч забавка!»

– Замовч! – сердито мовила Лісунка, затуляючи долонями вуха, а її посестри поховались, котра куди змогла: за кущі, під кущі, в нори–печери та в інші різні схованки, тільки щоб не чути ті казки.

А Панас уже до середини лісу доходить і далі язиком, мов дерев'яним праником, плеще:

– Гаразд, не хочеш про Івасика–Телесика, то я тобі про Лисичку–сестричку і Вовка–панібрата розкажу.

– Н–н–ні! – трохи не заплакала Лісова дівка, а Панас мовби й не чує.

– Були собі дід та баба. От раз у неділю баба спекла пиріжків з маком, повибирала їх, поскладала в миску та й поставила на віконці, щоб прохололи. А Лисичка бігла повз хатку та так нюхає носом; коли чує – пиріжки пахнуть.

– Ой, йо–йой! – вже насправді заплакала Мамунка.

А Панас, побачивши, що вже ближиться до кінця лісу, ще сильнішим голосом почав розказувати:

– Колись–то давно, не за моєї пам’яті, мабуть, ще й батьків і дідів наших не було на світі, жив собі убогий чоловік з жінкою, а у них був одним один син, та й той не такий як треба: таке ледащо той одинчик, що господи!

– Мовчи, благаю тебе! – почала молитись до нього дівчина.

А Панас, побачивши, що стежка виходить з лісу, ніби буркнув сердито:

– Ну, якщо й про Оха не бажаєш почути, то скажи ти сама, яку тобі казку розказати?

– Ніяку... – ледь промовила дівчина.

– Ну, тоді бувай, красуне!

– Ідь собі здоровий!

– А коли повернусь, то я тобі казку про Кирила Кожум’яку розкажу! – переконливим голосом промовив Панас.

– Ой не треба, не повертайся, – розплакалась бідна дівчина, але Панас, мабуть, вже й не почув її останніх слів.

(Далі буде)

Ярослава ШТЕЛЯК

Ворони та сороки

Дві ворони сиві на плоті сиділи;
Каркали, бурчали та ще й говорили.

Думали–гадали, боки оглядали,
Вгледівши сорок, їх і посудили.

Одна другій кричить:

– Сестро, подивися,
Хоч і боки білі,
В сестри не годиться!

Друга відповідає:

– Правда, що подієш?
Дзьобик замаленький,
Ще й про красу мріє!
– В неї дзьобик сивий,
Не чорний, як нашій.

Голова маленька,
І щебет не кращий!

На старім горісі, біля оборога,
Дрімали ворони – погода негожа.
Сороки злетілись, почули тривогу;
Гвалт–кури сварились над новим гніздом,
Бо старе не гарне, вшиве, без вікон...
Поки дурні кури над гніздом сварились–
Охочі сороки яйцями вгостились.
Яйце за яєчком вдалось їм віднести–
Ворони дивились на своїх посестрей.

Хоч вони й великі та їх дзьоби чорні–
Воронячі співи й краса неповторні–
Сорокам хитруням можуть відступитись–
Може перестануть про інших журитись!

Аделя ГРИГОРУК

Лісова розбійниця

Жила собі у карпатському лісі рись. Вона була дуже гарна: мала шовковисте хутро, на вухах довгі китички. А очі – блискучі, зелені.

Вона росла разом із лісовими звірятами, лазила з білочками по деревах, плавала з рибками у воді. І всі ласкаво звали її рисеням.

Одного разу опівдні рисеня і зайченята гралися у квача. Вони по черзі ловили одне одного і весело сміялися.

– Раз, два, три – лови! – вигукнув найстарший зайчик, і всі звірята кинулися врозсип.

Рисеня пустилося доганяти одного, другого, але зайчата спритно виверталися і тікали.

– Не впіймаєш! Не впіймаєш! – лунало з усіх боків.

Рисеня розсердилося:

– Як це не впіймаю? Ще й як упіймаю, – і прудко кинулося в гушавину.

Там воно заховалося і затаїло подих. А що недалеко пролягла вузьенька стежечка, то рисеня сподівалося, що його друзі повертатимуться саме нею.

Зайченята ж, побачивши, що їх ніхто не ловить, повернулися назад.

– А може, рисеня заблудилося? – подумали вуханчики і, вийшовши на стежинку, почали його кликати.

Рисеня сиділо тихенько і чекало.

Зайчата ще трохи погукали, а потім неквапом пустилися йти.

І тут рисеня блискавкою ви-

хопилося зі своєї схованки і напало на зайчат.

Вишкіривши зуби, рисеня кинуло обох на землю.

– Це ти, рисенятко? – здивувалися зайчата. – Відпусти, боляче ж, ми так не граємося...

Але рисеня не слухало і, здавалося, не впізнавало друзів. У нього хижо блищали очі, і зайчатам стало не по собі.

Було б їм і зовсім непереливки, якби поблизу не проходила лісова кізочка. Побачивши, що зайчата у біді, – кинулася на допомогу.

Гострими рогами вона відкинула рисеня, аж те клубком покотилося по стежці.

Зайчата підвелися. З переляку у них трусилися лапки і тремтіли вухка.

– Ну хіба можна бути такими необачними? – докірливо мовила кізочка.

– Це – наш друг, – цокотячи зубами, сказали зайчата.

– Рись – не друг для зайчат. Це хижак. Вона полює і на вас, і на нас. І навіть на оленів і лосів.

Кізочка відвела зайченят до їх хатки. Відтоді братики остерігалися рисі і гралися лише з білочками та їжачками.

Малюнок Антона Григорука

●●● Славетні українці ●●● Микола Гоголь

Цей видатний письменник, класик світової літератури родом з Полтавщини, належить до найбільш оригінальних письменників усіх часів. Гоголя називають найвизначнішим з представників так званої «української школи» в російській літературі, яку він збагатив своїм новаторством. Його твори були перекладені на всі основні мови світу і стали для багатьох джерелом знань про Україну. Гоголь також мав вплив і на українську літературу й культуру в цілому. Він був завзятим етнографом й збирачем українського фольклору, вперше в українській історіографії заговорив про державну незалежність України та планував створити її історію.

Микола Васильович Гоголь (уроджений Яновський) народився 20 березня 1809 року в невеликому селі Великі Сорочинці. Він був третьою дитиною із дванадцяти і свої дитячі роки провів у батьківському маєтку. Для молодших сестер Микола кроїв та шив сукні, любив в'язати на спицях шарфи та шити собі шийні хустки. Батько Гоголя був чудовим оповідачем і писав п'єси для домашнього театру українською мовою. Микола ще зі шкільних років проявив цікавість до живопису, читання і театру. Дійшли спогади глядачів вистав за його участі, в яких йдеться про те, що аудиторія «помирала» від сміху, спостерігаючи за гоголівськими персонажами на сцені. Юнак починає мріяти про акторську кар'єру і 1828 року переїздить до Санкт-Петербурга. В актори його так ніколи і не взяли, але тут Гоголь розпочав свою літературну діяльність.

Молодому Гоголю довелося працювати чиновником декілька років та викладати на кафедрі історії у Санкт-Петербурзькому Імператорському університеті. Він проводить три блискучих лекції з історії, яких вистачило, аби про його хист оповідача заго-

ворили в місті. За допомогою цього дару Гоголь досить часто подорожував різними країнами, хоча не мав ніяких заощаджень. Його знайомі погоджувались узяти його з собою, бо він був чудовим байкарем, чим потішав компанію в довгій дорозі. Миколу Васильовича описують як дидака – писав стоячи, спав сидячи, виходив з кімнати, коли з'являвся хтось незнайомий. Та в той же час він любив приймати друзів і пригощати їх варениками та галушками особистого приготування. Один з улюблених його напоїв – козяче молоко. Його він варив особливим способом, додаючи ром. Це куховарство він називав гоголем–моголем та часто, сміючись, говорив: «Гоголь любить гоголь–моголь!».

Літературна обдарованість Гоголя проявилась на повну силу тоді, коли письменник вдався до українських мотивів, повернувся до свого коріння. У своїх ранніх збірках «Миргород» та «Вечори на хуторі біля Диканьки» автор часто описував людське життя за допомогою українських фольклорних традицій. Основою творів Гоголя були легенди, перекази, народні оповіді. Він часто з'єднував фантастичний світ з реальним у своїх творах і виходило в нього це майстерно.

Твори Гоголя на українську тематику вразили відомого поета Олександра Пушкіна. Саме Пушкін надав Гоголю сюжети до двох його найвідоміших творів: комедії «Ревізор» та незавершеного роману «Мертві душі».

Твори Гоголя справили сильне враження на цілі покоління, вони використані кількома композиторами при створенні опер та балетів, їх неодноразово екранізували. Крім цього, сам Гоголь став персонажем кількох фільмів та інших художніх творів. Зображення Гоголя та героїв його творів можна зустріти на поштових марках і монетах.

Підготувала Ольга Сенишин

Тематична картка «Зимові ігри»

1. Спробуйте відгадати:

Місяць цей лютує,
Бо весноньку чує.

Довідка: й, т, л, и, ю

2. За допомогою першої букви і малюнків
відгадайте зображені зимові забави та роз-
малюйте їх.

Л○○○○

К○○○○○○○

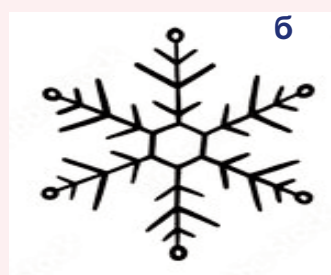
С○○○○○○○

Х○○○○○

Довідка: на лижах, на ковзанах, на санча-
тах, хокей.

3. Пригадайте та назвіть слова про зиму,
які починаються на букви, подані на сні-
жинках.

4. Швидко і правильно повторіть за вчителем:

*Притрусив сніжок стіг сіна
І санчата притрусив.
Уже снігу – по коліна,
А він сипле з усіх сил!*

5. Розгляньте малюнок і правильно виберіть вид зимового спорту, яким займаються звірята:

*Зайчик катається на ковзанах / на лижах.
Зайчиха катається на ковзанах / на лижах.*

6. Знайдіть однаковий предмет на обох світлинах. Будьте уважними, їх може бути декілька!

7. Упорядкуйте цифри й дізнаєтеся одного з найулюбленіших друзів дітей узимку.

1 – С	2 – Н	3 – І
4 – Г	5 – У	6 – Р

8. Конкурс «Я кмітливий та уважний». Переможцем стане той, хто правильно і швидко назве усі відмінності на цих двох малюнках, а також усі намальовані предмети.

Рубрику підготувала вчителька початкових класів Анка Майданюк Штюбіану

••• Вивчаємо англійську •••

1. *Poem.* Прочитай короткий віршик до дня Святого Валентина. А що ти знаєш про це свято?

2. *Word search.* Прочитай слова. Що вони означають? Переклади на українську за

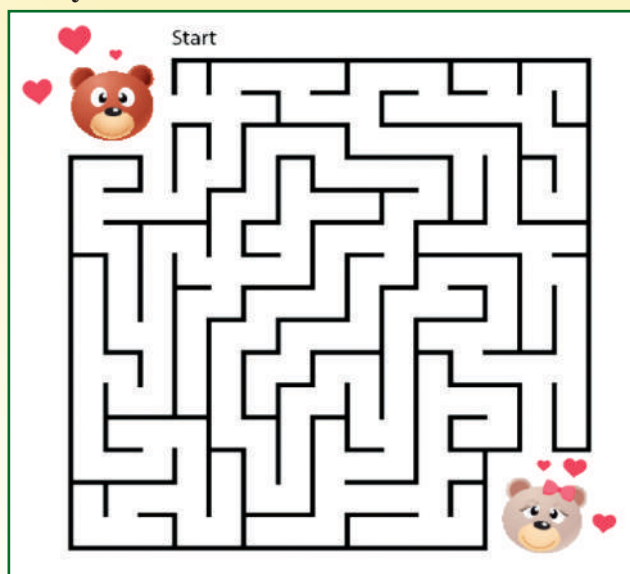

valentine
chocolate
candy
card
cupcake
heart

happy
love
pink
red
teddy
Valentine's Day

допомогою словника. Відшукай всі 12 слів у пошуковій сітці.

3. *Maze.* Допоможи цим двом медвежатам відшукати шлях один до одного.

4. *Things I like about you.* Згадай важливу в твоєму житті людину. Подумай, що саме тобі подобається в ній.

Підготувала Ірина Савіна

? Відгадай ?

Із-за моря впливає,
Промінці ласкаві має,
Заглядає у віконце
Це яскраве, кругле...

(апноо)

Він і гріс, і пече
І, як зайчик, грається
Схочеш взяти його – втечен
І мерщій сховається.

(впноо чнімодп)

Я прозорий і твердий,
Ходять, їздять по мені.
Я не тону у воді,
Не горю я у вогні.

(п!п)

Взимку у саду на вітах
Заіскрилися білі квіти.
Хто ж цей диво-садівник,
Що зробив такий квітник?

(і!п!п)

Зроби своїми руками

Равлик

Для того, щоб зробити цю милу по-робку, вам будуть потрібні:

- * лист картону,
- * пухнастий дріт,
- * старий CD диск,
- * гудзики,
- * клей.

Хід роботи:

1. Вирізаємо з листа картону довгу де-таль, яка буде тілом рав-лика. Вона не повинна бути маленькою, адже на неї нам ще потрібно буде прикрі-пити компакт-диск. Тож сміливо відміряйте при-наймні 10 сантиметрів.

2. Зверху на картон горя-чим клеєм або двосторон-нім скотчем фіксуємо диск. Його щедро намазуємо клем ПВА та наклеюємо гудзики. До речі, гудзики можна наклеяти не лише, як показано на малюнку, а створивши з них пейний ві-зерунок. Тут уже кожен зможе проявити свою фан-тазію та уміння.

3. Залишилося тільки ви-різати з волохатого дроту ріжки та загнути їх. Ось і весь нескладний процес! Сподіваємост, що він вас за-хопив.

Такий виріб підійде і як подарунок, виготовлений з любов'ю для друзів та рід-них!

Мама і сонечко

Музика Є. Габрон, слова С. Жупанина

Помірно

Ma – мо, лю–ба ма – моч–ко, ка–жуть син і до–неч–ка, най–до–рож–ча в сві–ті

І ніж–ні–ша со–неч–ка. З днем свят–ко–вим ра–діс–но ма–му при–ві–та–є–

У да–ру–нок ла–гід–но піс–ню зас–пі–ва–є–мо. ва–є–мо.

Мамо, люба мамочко,
Кажуть син і донечка,
Найдорожча в світі ти
І ніжніша сонечка.

Приспів:

З днем святковим радісно
Маму привітаємо,
У дарунок лагідно
Пісню заспіваємо.

Ти ясніша сонечка,
Як тебе не славити.
Сонечко ховається –
Завжди поруч з нами ти.

Приспів.

Ти тепліша сонечка,
Бо в негоду грієш нас.
Ти мудріша сонечка –
Завжди розумієш нам.

Приспів.

ВІРУВАННЯ НАШИХ ПРАДІДІВ: Дажбог

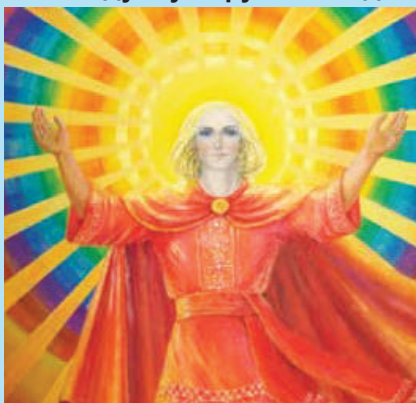
За найдавніших часів богом сонця і джерелом сонячного світла називали Дажбога (Дажбо, Даждбог, Богдаждь), який володарював «над богами, над людьми і над усім світом». Це один з найголовніших персонажів давньо-української міфології. Його згадують як третього бога в давньоруському пантеоні. У Києві було велике його капище на Дажбоговій горі (нині Хоривиця). Дажбог був всемогутнім богом, до якого зверталися про допомогу в будь-яку годину чи пору року. Він був покровителем людей, ніс їм тільки добро, сонце, світло та радість життя. На думку

деяких науковців, Дажбог був опікуном людської долі і достатку. Він є тим, хто наділяє людей усякими благами – насамперед достатком та врожаєм, щастям та любов'ю. Його прославляли, до нього молилися, зображали його на різних культових та побутових предметах. Описують його як статного чоловіка з прямим поглядом, який не знає брехні. Він мав мужнє, широке, схоже на сонячне колесо обличчя й руську бороду, золотисте волосся та очі кольору чистого літнього неба. Зображували Дажбога у вигляді сонця з людськими рисами. Слов'яни, яких відносять до народів-сонцепоклонників, з давніх-давен малювали такий сонцеликий образ Дажбога на вітрилах своїх кораблів. Вони завжди майоріли у Санбатосі – Київській гавані на Почайні. Таке зображення і стало першогербом цього славного міста.

Сама назва «Дажбог» збереглася до наших днів в українському фольклорі, казках і легендах. Згадки про цього бога можна знайти і в відомих історичних письмових пам'ятках. В одній з таких – «Слово о полку Ігоревім» – русичі називаються внуками Дажбога, його прямими нащадками. Такі погляди суттєво відрізняють слов'янську міфологію від вірувань інших народів. Подібні боги у греків (Аполлон), римлян (Хеліос) чи єгиптян (Ра) були грізними і войовничими. До них прості люди побоювалися родичатися. За однією з легенд, сам Дажбог мав цілком земне походження. Він народився першим у багатодітній родині київського коваля Сварога. Коли в Києві почався голод, хлопчик

приніс із гори зернятко і посадив його. З нього виріс чудодійний кущ розкішної пшениці, якою люди й нагодувалися. Так Дажбог привчив людей сіяти пшеницю та вирощувати хліб. А його батько Сварог викував перший плуг. Коли Дажбог і Сварог почули про голод у країні росів, то повезли хліб голодуючим. Але по дорозі валку з хлібом було знищено, а батько з сином загинули. Боги Вирію оживили обох, взяли до себе і зробили богами.

Казали, що Дажбог-сонце прийшов у світ дарувати людям білий день, який відроджується із

кожним сходом сонця. Пересувається він по небу вдень у колісниці, запряженій чотирма білими кіньми з вогненними гривами і золотими крилами. А сонячне світло походить від вогняного щита, який Дажбог возить із собою. Щит випромінює вісім магичних променів, які освітлюють всі три слов'янські світи – Яв, Прав і Нав. Уночі ж Дажбог плавав по підземному Світовому океану

в човні, який тягнуть гуси, качки та лебеді. За стародавніми міфами, три сонячні побратими супроводжують Дажбога в небі: Ярило – бог весняного рівнодення, Семиярило – бог літнього сонцестояння та Коляда – бог зимового сонцестояння.

Та подекуди добрий і світлий Дажбог сердився і карав людей за несправедливість. Його кара – довга спека від пекучих променів – веде за собою неврожай і мори. Крім того, слов'яни вважали сонце всевидячим оком, яке бачило усе і суворо наглядало за мораллю людей та за виконанням законів. Аби укритися від небесного й земного правосуддя, злочинці чекали ночі.

За переказами, на зиму Дажбог-сонце ховає живильні промені, а весною знову посиляє їх на землю. Коли з'являлися різні комахи та плазуни навесні, то наші предки вважали, що Дажбог «відімкнув» землю. Для цього син могутнього бога вогню Сварога посилав на землю пташок із ключами. Саме на них ми зараз чекаємо, про них співаємо у весняних закличальних пісеньках, їхню появу так виглядаємо і очікуємо кожної весни.

Підготувала Ольга Сенишин

Пишаємося нашими дітьми!

**Антонія Пронюк, 3 місяці,
с. Валя Вішеулуй**

**Андрій Пронюк, 3 місяці,
с. Валя Вішеулуй**

**Олександра Лабіч, 11 років,
с. Поляни**

**Степан Машніца, 11 років,
с. Поляни**